

BEZPIECZEŃSTWO

A WYJAŚNIANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

przy użyciu monitoringu wizyjnego
w perspektywie zastosowania taksonomii Benjamin Blooma

ks. dr Łukasz Marczak
ORCID 0000-0003-1553-1747

Diecezja Zielonogórsko-Gorzowska

Celem artykułu jest przedstawienie taksonomii Benjamin Blooma jako metody pozwalającej stosować zasadę zrównoważonego rozwoju we współpracy z Policją przy prewencyjnym zastosowaniu systemów monitoringu wizyjnego¹. Analiza tak gromadzonej wiedzy w kontekście teorii systemowych staje się punktem wyjścia do obiektywnego osądzania stopnia kryminalizacji zjawisk społecznych, choć w społeczeństwach demokratycznych wzrasta zaniepokojenie praktykami mogącymi naruszać prywatność osobistą². Niniejsza analiza socjologiczna wynika z zastosowania współczesnych technologii wizyjnych w celach rekonstrukcji zdarzeń, co stanowi przedmiot zainteresowania nie tylko kryminalistyki, ale przede wszystkim etyki społecznej i *digitale Sozialethik*³.

BEZPIECZEŃSTWO I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

Jedną z ról pracy Policji jest gromadzenie wiedzy z odpowiednim jej uzasadnieniem, tak by organy prowadzące postępowanie – osądzające stopień kryminalizacji zachowań społecznych – były zdolne rzetelnie **identyfikować i archiwizować** tożsamość osób podejrzewanych o wykroczenie⁴. W związku z tym zaleca się działania kształtujące kompetencje cyfrowe Policji prowadzące do wzrostu profesjonalizacji pracy służb prewencyjnych w obszarach współpracy z innymi instytucjami państwa, tak jak jest to w przypadku np. austriackiej policji z wiedeńską służbą ochrony kolei. Zrównoważony rozwój okazuje się wciąż na tyle nowatorską ideą socjalizacyjno-wychowawczą, że innowacyjne działania ukierunkowane na poszerzanie wiedzy, a przede wszystkim

kompetencji w zakresie stosowania nowoczesnych technologii w systemach pomocy społecznej, spotykają z oporem⁵. Minimalizowanie oporu odbywa się poprzez podnoszenie motywacji osiągnięć, które są konieczne ze względu na systematyczny wzrost jakościowy struktury organizacyjnej państwa w związku z finansowaniem projektowych celów rozwoju zrównoważonego. Nowe procesy, narzędzia i role społeczne dotyczą również rozwoju umiejętności systemowo-cyfrowego reagowania na zmiany społeczne i występujące wraz z nimi zjawiska⁶. Okazuje się bowiem, że coraz częściej praca Policji łączy się prewencyjnie z innymi rolami społecznymi, które Policji przynoszą informacyjną i promocyjną korzyść, a społeczeństwu wzrost zaufania do instytucji kontrolno-porządkowej. Zrównoważoność procesów społecznych polega więc na **wzajemnym uzupełnianiu się i dopełnianiu funkcjonalnych ról społecznych** usie-

ciowionych ze sobą⁷. Jest to realizacja zasady solidarności i facylitacji społecznej w jej funkcji dośpołecznienia. *Sustainability* realizowana w cyfrowo kontrolowanym świecie wymaga bowiem nieustannego procesu dostosowywania się jednostek fizycznych do zmiennych okoliczności środowiska.

W badanym przypadku usieciwienie dotyczy oddolnego działania jednostki użytkującej kolej, **referatu wywiadowczego Policji i Centrum Bezpieczeństwa Dworców Kolejowych**. Za poczucie bezpieczeństwa odpowiadają organy porządku publicznego kształtujące jednocześnie odpowiedzialne postawy obywatelskie. W dalszej kolejności korzyść przynosi współzależność ról społecznych, bowiem każdy obywatel może stać się przyczynkiem do skutecznego rozwiązania zaistniałych problemów społecznych, stosując odpowiednie umiejętności wynikające z ukształtowanej postawy obywatelskiej, jeśli wsparte są działaniem zdigitalizowanego państwa i łamany jest opór przeciw nowym normom przynoszącym korzyść społeczeństwu⁸. Zrównoważony rozwój zatem w takich uwarunkowaniach staje się koncepcją ewolucji społecznej, której efektem jest integracja funkcji społecznych na różnych płaszczyznach ich oddziaływania społecznego⁹. Kluczowym zagadnieniem będą stawać się koncepcje i systemy komunikowania społecznego, które zapewnią odpowiednie **gromadzenie wiedzy, pragmatyczne jej wykorzystywanie** do wyjaśniania sytuacji problemowych przy sieciowym **tworzeniu** instytucjonalnego ładu społecznego monitorowanego z zastosowaniem technologii cyfrowych¹⁰.

ZASADA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Na życie społeczne oddziałują cele zrównoważonego rozwoju, które wymagają konceptualizacji zgodnie z etycznymi założeniami, stąd rolę taką pełni system zasad etyczno-społecznych wraz z zasadą zrównoważonego rozwoju. Funkcjonalność społeczna w krajach wysoko rozwiniętych realizowana jest w stopniu o wiele bardziej profesjonalizowanym niż w Polsce. Charakteryzuje się usługowością i wysokim stopniem profesjonalizacji pracy. O osiągnięciu efektywnych i wymiernych korzyści świadczy jakościowa zmiana np. pracy socjalnej w krajach zachodniej Europy¹¹. Wraz ze zdigitalizowaną wizyjną kontrolą społeczną wzrasta produktywność w wyjaśnianiu problemów społecznych, stąd tak realizowany zrównoważony rozwój można interpretować w nurcie teorii dewiacji, kontroli społecznej i teorii socjalizacyjnych¹². Standardowym elementem systemów bezpieczeństwa jest monitoring wizyjny, wciąż nieostro definiowana kategoria socjologiczna. Na potrzeby tych badań monitoring wizyjny rozumie się za Małgorzatą Ordysińską (2009) i Grzegorzem Matuszakiem¹³ (2009) jako **system przekazywania informacji polegający na planowym (ciągłym, prowadzonym w ściśle określony sposób za pomocą wytycznych funkcjonalnych i procedur) obserwowaniu (często również rejestracji) za pomocą środków technicznych zdarzeń, które zachodzą w określonym miejscu, mający na celu zapobieganie przestępstwom, wykroczeniom, wypadkom oraz przypisanie winy i odpowiedzialności za popełnione czyny**. Założeniem zrównoważonych systemów *closed circuit television* – CCTV,

zwanych w niemieckiej kulturze pracy *Videoüberwachung* (pilnowanie, śledzenie, nadzór), jest kontrola, z odległości, zdarzeń rejestrowanych przez jedną lub więcej kamer jednocześnie. W skład systemu CCTV wchodzi kamery, z których obraz jest transmitowany do centrum odbiorczego, gdzie personel może obserwować na monitorach rejestrowane zdarzenia w obszarach stanowiących własność osób fizycznych lub przestrzeń życia publicznego¹⁴. Dla współczesnej Policji, służb porządkowych i instytucji społecznych istotną właściwością tak zrównoważonych systemów jest **identyfikacja** gwarantująca w trakcie procesu stwierdzenie czyjejs tożsamości. System CCTV pozwala: **rozpoznać** poszukiwaną osobę, by stwierdzić konieczność podjęcia działań śledczych przez odpowiednie służby; **wykryć** – potwierdzić, czy dana osoba znajduje się w obszarze pracy kamer; **monitorować** – sprawować nadzór nad ruchem drogowym lub miejskim, mając dostęp do numerów rejestracyjnych samochodu lub możliwość rejestracji twarzy jednostki społecznej zgodnie z technologią weryfikacji tożsamości badanej osoby¹⁵. Po identyfikacji tożsamości funkcjonalnością systemów monitoringów wizyjnych jest przesłanie działań zidentyfikowanej jednostki, tak by móc stwierdzić poprawność jej postępowania na podstawie miejsc pobytu i aktywności. Zarejestrowane przestępstwo lub wykroczenie staje się przedmiotem dowodowym, o ile w świetle prawa można zidentyfikować personalia sprawcy aktu zabronionego. Tym zakresem pracy śledczej zajmują się policjanci komórek wywiadowczych i kryminalnych¹⁶. Realizacja finansowanych celów zrównoważonego rozwoju pozwala stosować nowe technologie, do których zalicza się choćby funkcjonalność kamer nasobnych¹⁷, w Polsce negatywnie postrzeganych, w Austrii (Wiedeń) stosowanych z pomyślnością przez *Sicherheitdienst* prewencyjnie współpracującą z policją.

Okazuje się, że odpowiednie finansowanie programów społecznych, logika rozwoju ekonomicznego i umiejętność socjalizacji postaw obywatelskich sprzyjają instytucjom społecznym oddolnie realizującym cele zrównoważonego rozwoju w obrębie lokalnych społeczności¹⁸. Profesjonalizacja pracy zatem uzależniona jest od stopnia rozwoju państwa, powszechności i jakości edukacji. Upowszechnienie procesów digitalizacji życia już nie tylko ekonomicznego, ale także społecznego wymaga oceny etycznej – zastosowania zasad etyczno-społecznych. Następowaniu tych procesów towarzyszy gromadzenie danych wskutek zastosowania nowoczesnych technologii pomiarowych, do których zalicza się nie tylko narzędzia rejestracji pracy jednostek społecznych, ale także monitoring występowania, przebywania i aktywności ludzkiej¹⁹. Rejestracja tych danych i ich analiza sprzyjają skutecznemu rozwiązywaniu problemów społecznych poprzez ich: **ujawnianie** odpowiednim instytucjom, **przejrzystość** i **legitymizację**. Prawo w ostateczności jest narzędziem ochrony porządku społecznego, gdyby się okazało, że do niepokojącego stopnia spada realizacja norm etycznych tam, gdzie trudno zweryfikować ich obowiązywalność. Systemom monitoringowym sprzyjają platformy informacyjne, w których udostępnia się wiedzę rejestrowaną przez poszczególne jednostki społeczne, i okazuje się, że indywidualne umiejętności rejestracji zdarzeń wraz z ich

odpowiednią komunikacją społeczną skutecznie przyczyniają się do neutralizacji problemów społecznych, a nawet resocjalizacji przy użyciu metodologii socjologii klinicznej²⁰. Taka postawa obywatelska staje się innowacyjnym kontekstem pracy służb społecznych w krajach wysoko rozwiniętych, w których cele zrównoważonego rozwoju w zakresie *quality education* konsekwentnie profesjonalizują obszary: psychologii wychowawczej, pedagogiki czy superwizji trenerów²¹. Stopień zasobności gospodarki wpływa zdecydowanie na dynamikę rozwoju społecznego w zakresie realizacji polityki społecznej poprzez sposób finansowania edukacji czy usług społecznych. Stopień zrównoważoności (*sustainability*) instytucji społecznych wynika ze **statusu celów zrównoważonego rozwoju, definiowania tej koncepcji rozwoju** i w ostateczności **finansowania**. Aby jednak zasobność finansowa została zwrócona społeczeństwu w postaci korzyści społecznej i wzrostu kapitału społecznego, wymaga się odpowiednich kompetencji służb państwa i obywateli, aby postawy obywatelskie wobec występujących zjawisk społecznych zapobiegały upowszechnianiu się zachowań patologicznych albo nawet kryminalnych. Wciąż pozytywnie weryfikuje się hipotezę, że w tworzeniu odpowiedzialności społecznej niektórym zjawiskom chorobowym lepiej uprzednio zapobiegać, aniżeli je leczyć. Ustrukturyzowane sieci przestępcze trudne do rozpoznania stają się możliwe do rozpracowania dzięki **rekonstrukcji cyfrowej**, której sednem jest uzyskanie dowodu przy użyciu technologii rejestracyjnej, archiwizacyjnej i dostępowej²². Metodologia badań własnych opiera się na taksonomii Benjamina Blooma w kolejnych sferach realizacji celów: **poznawczych, afektywnych i psychomotorycznych**²³. Proces metodologiczny związany z zastosowaniem zasady zrównoważonego rozwoju, ujmowanej w sensie szczegółowej zasady etyczno-społecznej, polegał na analizie porównawczej zachowań jednostek społecznych podczas jednego zdarzenia ujętego jako studium przypadku na **peronie nr 5 dworca PKP Warszawa Wschodnia dnia 15 listopada 2021 r. w ciągu czasowym od godz. 16.20 do godz. 16.35**. Metodą badawczą była obserwacja uczestnicząca bierna i czynna. Zjawisko społeczne, do którego dostosowuje się metodologię badania własnego, można również analizować zgodnie z metodyką interwencyjną **streetworkingu stosowanego w pracy socjalnej**. Do jej ról wlicza się: **informowanie, towarzyszenie i stosowanie form terapeutycznych**²⁴. Wynikiem postępowania metodologicznego są dwie fotografie zjawiska natarczywego i agresywnego usiłowania wyłudzenia pieniędzy na bilet przez nieznaną osobę od ludzi oczekujących na pociąg. Po wywiadzie z oficerem Policji wywiadowczej odstąpiono od metodologii **streetworkingu** ze względu na znaczny stopień kryminalizacji osoby, której dotyczy niniejsze studium przypadku. Metodologia badań własnych, wsparta taksonomią Blooma, w kolejnych sferach realizacji celów polegała na wykonaniu następujących działań: **pamiętania, rozumienia, zastosowania, analizowania, oceniania i tworzenia**²⁵. To postępowanie metodologiczne pozwoliło rozróżnić narzędzia obserwacji uczestniczącej biernej i czynnej. Obserwacja uczestnicząca bierna przejawiała się w postawie osób obecnych podczas zdarzenia i w zapisie monitoringu w miejscu

zdarzenia. Dostęp do nagrania z monitoringu jest rdzeniem zasady zrównoważonego rozwoju. Taksonomia Blooma wskazuje, że to zjawisko przez uczestników zdarzenia najprawdopodobniej nawet nie zostało zapamiętane, stąd nie można wyciągać z niego żadnych konsekwencji, jeśli nikt nie ucierpiał w wyniku biernego przyzwolenia na agresywne żebractwo. Obserwacja uczestnicząca czynna z kolei pozwoliła za Bloomem wyciągnąć wnioski w związku z pytaniami badawczymi, analizą i oceną tego zjawiska, a także wytworzeniem wniosków zawartych w tekście naukowym w praktyce pracy służby śledczej Policji. Zwłaszcza taka metodologia jest właściwa ze względu na: prewencyjną, wykrywczą, logistyczną, dowodową i społeczną funkcjonalność systemów monitoringu wizyjnego²⁶.

SFERA KOGNITYWNA TAKSONOMII BLOOMA: DEFINICJA BEZPIECZEŃSTWA I PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Pierwszy etap taksonomii Blooma dotyczy sfery kognitywnej, zatem ujmuje się w nim **pamięć** i kategorie definicyjne przywołujące nazwy, opisujące znaczenie tych kategorii, nakreślające ich przeznaczenie w ukierunkowaniu na celowość życia społecznego. **Bezpieczeństwo rozumie się jako podstawową wartość stanowiącą o racji stanu państwa i zmianach dokonujących się zarówno w jego wewnętrznych strukturach, jak i w przestrzeni publicznej**²⁷. Ewolucja problematyki społecznych wpływa na poczucie bezpieczeństwa. W paradygmacie indywidualnym lub podmiotowym, w którym prymat wiodą jednostki, problemy ograniczają indywidualny samorozwój. Są więc rozumiane jako przeszkody w samorealizacji i ujmuje się je jako psychologiczne problemy samokontroli. W ujęciu **ekonomicznym** są problemami w zarządzaniu sobą i rozumie się je jako rynkowe niepowodzenia jednostek²⁸. W kontekście **paradygmatu socjocentrycznego** systemowo-funkcjonalnych związków społeczno-kulturowych problemy społeczne są zjawiskami zarówno niepowodzeń w socjalizacji, jak i w nauczaniu i uczeniu się wypełniania norm społecznych lub obowiązków wobec społeczności, wobec wymogów systemów funkcjonalnych, a także lokalnych norm kulturowych. Ocena działania społecznego będzie odmienna w zależności od lokalnego kontekstu kultury (np. wzory norm zależne od różnych narodowości), w jednym kontekście akceptowane, w innym budzące konsternację w kategorii problematyczności. Problemy społeczne streszcza się wówczas jako odchylenia od norm, wartości lub preferencji znaczeniowych²⁹. Z kolei **paradygmat systemowy** opiera się na kompleksowej teorii jednostki i społeczeństwa, ich struktury i dynamiki wzajemnego oddziaływania oraz integracyjnych i konfliktowych wzajemnych relacji³⁰. W tej perspektywie problemy społeczne są więc zarówno problemami jednostek, jak i problemami związanymi ze strukturą i kulturą społeczną³¹. Problematyka społeczna zyskuje więc systemowe ujęcie, któremu odpowiadają zdigitalizowane metody rozwiązywania zawiłych zjawisk społecznych, tak by prewencyjnie przeciwdziałać demoralizacji społeczeństwa³². Aby rozwiązywać problemy społeczne szybciej i efektywniej, należy dysponować odpowiednio zgromadzoną wiedzą objaśniającą **przyczyny działania, jego przebieg i konsekwencje**. Dokonuje się to zwłaszcza w przypadku różnego

rodzaju nadużyć, wykroczeń lub przestępstw. Pytania badawcze na tym etapie postępowania metodologicznego mogą być następujące: Jakie problemy społeczne są typowe dla ekosystemów dworców kolejowych? W jakim zakresie Policja kontroluje obszary dworców osobiście, a które rejony są tylko poddane obserwacji z monitoringu wizyjnego?

W sferze kognitywnej taksonomii Blooma obok pamięci jest również obecne **rozumienie** i **interpretacja** wiedzy, której zakres poszerza się o nowe zjawiska wyzwajające nowe procesy zachowań, a z tym konieczność nowych narzędzi badawczych. Dla instytucji społecznych i Policji taką kategorią jest digitalizacja procesów społecznych gromadzących wiedzę. Rozumienie pozwala tłumaczyć wiedzę, interpretować ją i wnioskować o niej na podstawie odpowiednich generalizacji i wyjaśnień. Pytania badawcze zatem mogą przybierać formę: Jak Policja może wykorzystać narzędzia dostępne dla socjologii klinicznej³³, by zauważać, rozumieć i skutecznie objaśniać problemy społeczne? Jak realizacja celów zrównoważonego rozwoju w kontekście tworzenia zrównoważonych miast (monitoring zdarzeń) wpływa na samokontrolę ludzi i postawę obywatelską?

SFERA AFEKTYWNA TAKSONOMII BLOOMA: ZASTOSOWANIE ZASADY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I ANALIZA ZAPISU MONITORINGU WIZYJNEGO PRZY WSPÓLPRACY Z POLICYJNYMI WYWIADOWCAMI

W sferze afektywnej taksonomii Blooma istotne są postrzeżenie, reakcja i charakteryzowanie problemów społecznych w nowych uwarunkowaniach społecznych. Liczy się nabyta wiedza i potencjalność jej zastosowania w związku z nowoczesnymi technologiami badawczymi. Opisywany przypadek trwał zaledwie 15 minut. Gdy brak obszarowego systemu monitoringu, innym narzędziem rejestrowania wiedzy może być zwyczajny smartfon wyposażony w aparat fotograficzny, kamerę i aplikacje pozwalające natychmiast przesyłać dokument, tak by trafił do służb zajmujących się tego rodzaju problematyką, jeśli popełniono wykroczenie lub przestępstwo. W tym sensie nie wchodzi się w zakres pracy Policji, bowiem praktyka realizacji odpowiedzialnych postaw obywatelskich powinna być ogólnie znana i powszechnie realizowana tak, jak u każdego obywatela wzrasta poczucie bezpieczeństwa z powodu świadomości o obecności służb porządkowych czy występowaniu systemu monitoringu wizyjnego. Wzrost bezpieczeństwa ujmowanego w sensie funkcjonalności społecznych może zostać wzbogacony dzięki umiejętnościom gromadzenia danych, by jednostkom łamiącym normy usług komunikacyjnych przyporządkowywać zidentyfikowaną tożsamość w związku z zachowaniami, w których wyniku bardziej należy **klinicznie resocjalizować** niebezpieczne przypadki, aniżeli jeszcze je wspierać świadczeniami socjalnymi! Oznacza to, że rejestracja nieetycznych zjawisk społecznych – gdy tylko występuje prawdopodobieństwo kryminalizacji bezrobocia, ubóstwa czy bezdomności – pomaga nie tylko służbom porządkowym, lecz także zinstytucjonalizowanej pracy socjalnej badać nawyki potencjalnych klientów, jeśli gromadzi się systemowo wiedzę na ich temat w celach resocjalizacyj-

nych. W przypadku stwierdzenia wykroczenia i schwytania sprawcy aktu zabronionego metodologia profesji socjalnej zyskuje zupełnie inny charakter. Wówczas praca socjalna dobiera prewencyjną metodologię realizacji funkcji readaptacyjnych, zakładając, że inne służby działają reakcyjnie i interwencyjnie w przestrzeni życia publicznego³⁴. Badany przypadek po kontakcie badacza z policją wywiadowcą dworca kolejowego pozwolił **ustalić** personalia osoby natarczywie i agresywnie żebrzącej, **stwierdzić** fakt obecności policji wywiadowczej (!) w pobliżu miejsca zdarzenia i **podnieść wartość** funkcjonalności systemu monitoringowego służącego rekonstrukcji aktu normatywnie zabronionego. Pytanie natury etycznej w tym momencie polega na tym, jak reagować na agresywne żebractwo, by zapewnić bezpieczeństwo?

Zastosowanie zasady zrównoważonego rozwoju w tym przypadku sprowadza się do zastosowania współzależności zasady dobra wspólnego w jej instrumentalnym wymiarze³⁵. Zasadą współzależną z takim pojmowaniem organizacyjnego dobra wspólnego jest zasada pomocniczości, pozwalająca w odpowiednim obszarze i kompetencjach regulować zachowanie jednostek społecznych³⁶. Wynikiem realizacji zasady zrównoważonego rozwoju jest **zarejestrowana wiedza**, którą można udostępniać odpowiednim służbom do weryfikacji stopnia kryminalizacji poddanych obserwacji kategorii społecznych, które we wstępnej ocenie etycznej zalicza się jako nadużycie. Czy jest to w opinii Policji wykroczenie? Instrumentalizm dobra wspólnego sprowadza się do rekonstrukcji zjawisk przy użyciu technik rejestracji wydarzeń w miejscach szczególnego występowania osób zmarginalizowanych, ryzykownie zachowujących się, działających w afekcie – ekspresji agresywnych emocji wynikających z braku zaspokojenia konkretniej niezidentyfikowanych potrzeb. Zasada zrównoważonego rozwoju celować będzie w archiwizację danych, dostęp do nich i przetwarzanie zgodne z regulacjami prawa, tak by stosować metodologię socjologii klinicznej³⁷.

Afektywne zastosowanie narzędzi cyfrowej rejestracji wydarzeń odbywa się poprzez: animację, wizualizację fotograficzną, szkic bądź opis. Demonstruje się wówczas w **wewnętrznych kanałach współpracujących instytucji** zaistniały fakt, interpretowany przez zwykłego obywatela lub osobę odpowiedzialną społecznie jako nadużycie lub niskiej szkodliwości wykroczenie zaliczane na poczet natarczywego **zastraszania, wyludzenia** lub tylko **żebractwa**. „Pospolita przestępczość nie musi oznaczać negacji porządku prawnego, a jedynie uchylenie jego wymagań w stosunku do siebie dla zyskania jakichś korzyści”³⁸. Rejestracja takich drobnych zjawisk społecznych wynika z gromadzenia wiedzy, którą poddaje się analizie zmierzającej do poszukiwania korelacji w celu **stypologizowania powiązanych ze sobą zjawisk i procesów społecznych**, wobec których spora część społeczeństwa zachowuje się biernie, nie reagując na przejawy postępującej marginalizacji i kryminalizacji osób wykluczonych z życia społecznego.

Afektywna analiza badacza przebiegała od porównywania i wnioskowania do kalkulowania, czy zarejestrowane zjawisko społeczne pozwoli ustalić tożsamość osoby żebrzącej stosującej metody zastraszania, aby następnie zwery-

MONITORING WIZYJNY – ANALIZA SOCJOLOGICZNA

fikować jej personalia. Na tym etapie analizy zaistniałego zjawiska praca socjalna rozróżnia etapy streetworkingu, w którym po funkcji **informacyjnej** może pojawić się funkcja **długofalowego towarzyszenia i terapeutycznego wsparcia** albo zachowanie zupełnie odmienne polegające na **uchwyceniu** przestępcy i poddaniu go resocjalizacji. Postępowanie badacza wówczas rozciąga się w skali zachowań: od realizacji odpowiedzialnej postawy obywatelskiej aż do działań wysoce ryzykownych i niebezpiecznych przypisujących odpowiedzialnym postawom obywatelskim kompetencje służb porządku publicznego lub Policji³⁹. Obserwacja uczestnicząca czynna w zestawieniu z biernym faktem akceptacji osoby agresywnie żebrzącej na bilet w zastosowaniu taksonomii Blooma sprowadziła się do postawienia kolejnych pytań badawczych: Jakim rodzajem problemów społecznych może zapobiegać zastosowanie zasady zrównoważonego rozwoju w formie upowszechnienia funkcjonalności systemów monitoringu wizyjnego? Jakie są korzyści wynikające z zastosowania zasad ewaluacji skuteczności monitoringu i w jakich okolicznościach poprawia się efektywność pracy służb porządkowych przy zachowywaniu odpowiednich postaw obywatelskich? Czy badane zjawiska społeczne są tylko formą zebrania o pieniądze, zastraszania czy próbą wyłudzenia większych kwot pieniędzy? Czy osoba żebrząca incydentalnie tak pozyskuje pieniądze, czy jest to jej zwyczajny styl życia w danym miejscu? W jakim stopniu wyłudzenie pieniędzy na bilet wchodzi w zakres kryminalizacji dewiacji? Przyzwolenie na oszukańcze żebractwo, natarczywe i agresywne, zazwyczaj analizuje się dalej w aspekcie społecznym i prawnym⁴⁰.

SFERA PSYCHOMOTORYCZNA TAKSONOMII BLOOMA: REKONSTRUKCJA PROBLEMU SPOŁECZNEGO

Specyficzne studium przypadku, z którym zapewne niejednemu raz spotyka się przeciętny podróżujący koleją w Polsce i za granicą, niesie za sobą sporo implikacji. Taksonomia Blooma wraz ze sferą kognitywną i afektywną zawiera jeszcze tę najbardziej interesującą pod względem naukowej analizy zjawisk społecznych: **sferę psychomotoryczną**. Dotyczy ona integralnej złożoności człowieka, jego psychomotorycznych predyspozycji wynikających z posiadanej wiedzy, umiejętności i doświadczenia badawczego. Opiswane studium przypadku 15-minutowego zdarzenia na peronie dworca dnia 15 listopada 2021 r. jest tylko częścią całościowego zapisu w systemie monitoringu wizyjnego obsługi dworca w stolicy Polski. Określenie tożsamości agresywnie żebrzącej osoby pozwala zweryfikować prawdopodobieństwo stanu anomii, której wskaźnikiem jest realizowanie społecznie oczekiwanych celów (zakup biletu) **alternatywnymi, nieuznanymi w społeczeństwie sposobami wytwarzającymi presję działań przestępczych**⁴¹. Na zdigitalizowanych dworcach lub monitorowanych stacjach metra (np. Wiedeń), na których potencjalnie może dojść do reakcji służb porządkowych wskutek użytkowania monitoringu wizyjnego, ogranicza się występowanie natarczywego żebractwa mniej przez pracę policji, bardziej przez pracę *Sicherheitsdienst*, przez co wzrasta stopień bezpieczeństwa wewnętrznego ekosystemu dworca. Sfera psychomotoryczna jednostki społecznej

w taksonomii Blooma dotyczy umiejętności oceny i produktywnego tworzenia informacji, by gromadzić wiedzę służącą dokumentacji zjawisk społecznych w celu ich interpretacji i osądu. Zajmują się tym organy bezpieczeństwa poszczególnych obszarów terenowych, począwszy od miejsc użyteczności publicznej, aż po tereny, za które odpowiedzialność mogą brać na siebie dzielnicowi znający specyfikę miejsca i rodzaj potencjalnych marginalizacji. Taksonomia Blooma na tym etapie będzie polegać na: współpracy z Policją, weryfikacji zachowań i tożsamości, wnioskowaniu, osądzaniu na podstawie ustalonych personaliów i uzasadnianiu słuszności postępowania. Strategiami typowymi dla sfery psychomotorycznej są: ustanawianie nowych standardów, symulacje, coaching, ewaluacje, krytyki badawcze, e-learning, dyskusje grupowe oraz kształcenie nieformalne.

Ocenie towarzyszy ostatni rodzaj działania polegający na tworzeniu informacji wynikającej ze zgromadzonej wiedzy. Wówczas sfera psychomotoryczna odpowiedzialnej postawy obywatelskiej lub współpracy z Policją sprowadza się do: łączenia faktów, formułowania hipotez i ich natychmiastowej weryfikacji, planowania, rekonstruowania i projektowania w celu sporządzenia jak najbardziej adekwatnego materiału służącego weryfikacji prawdy obiektywnej. Takie działanie wynika z interakcyjnego rozumienia zdarzeń społecznych ujmowanych w sensie **łańcucha interakcyjnego** Randalla Collinsa. Zbiór mikro-sytuacji łączących się ze sobą to twórczo wyprodukowana wiedza, przekazywana odpowiednim kanałem komunikacyjnym do służb odpowiedzialnych lub tylko posiadana do własnej wiadomości, by móc tę wiedzę w przyszłości potencjalnie stosować⁴². Egzemplifikacją rekonstrukcyjnego tworzenia będzie więc: raport, cyfrowy „komiks”, dokument cyfrowy, fanpage w mediach społecznościowych lub tylko je-

Fot. 1. Fotografia udostępniona funkcjonariuszom Policji.
Zdj.: autor.

den wpis (post), **artykuł naukowy**, książka lub aplikacja, (v)blog, **gra edukacyjna** albo nawet sieciowy system gromadzenia i interpretacji danych w mediach społecznościowych (#), jeśli normy etyczne na to zezwalają. Efektem ostatniego etapu postępowania metodologicznego jest ukazanie **całościowego zastosowania sfery psychomotorycznej**, by określić złożoność problemu społecznego wraz z jego potencjalnością – w tym przypadku międzynarodowego zasięgu uchodźstwa⁴³. Przy identyfikacji tożsamości człowieka zebrane jak puzzle dokumenty stwierdzające drobne akty agresji, wandalizmu, wykroczeń lub przestępstw służą jako **materiał dowodowy umożliwiający podjęcie odpowiednich działań prawnych, edukacyjnych lub resocjalizacyjnych**. Mogą być też zastosowane dla celów tzw. zrównoważonej edukacji w instytucjach kształtujących postawy obywatelskie. Taka metodologia oparta na modelu SAMR: *substitution, augmentation, modification, redefinition*, najbardziej jednak interesować powinna Policję z racji profesjonalnego wykorzystywania cyfrowych narzędzi służących rekonstrukcji zjawisk kryminalnych⁴⁴. Opisywane studium przypadku polegało jedynie na obejściu agresywnej osoby natarczywie wymuszającej pieniądze w celu zrobienia jej fotografii umożliwiającej określenie personaliów poprzez identyfikację twarzy. Okazało się, że po tych czynnościach osoba natychmiast opuściła peron dworca. Po zajęciu miejsca w pociągu przy drzwiach dostrzeżono komunikat umożliwiający zgłoszenie takich sytuacji odpowiednim służbom porządkowym (Straży Ochrony Kolei 22 474 00 00). Wyjaśnienie zaistniałej sytuacji dokonało się po miesięcznej przerwie w wyniku kontaktu pracownika instytucji naukowej z Policją. Sformułowane hipotezy badawcze są przedmiotem analizy występującego zjawiska społecznego analizowanego z perspektywy taksonomii Blooma. Jej charakterystycznym walorem jest pragmatyzm coraz to nowych zjawisk społecznych, do których zaadaptowała się już Policja, zwłaszcza wydziały wywiadowcze lub jednostki cyberbezpieczeństwa. Do edukacji o takich zjawiskach adaptują się także instytucje społeczne zmagające się ze stalkingiem lub kryminalizacją bezdomności. Dzieje się to w celu wychowywania społeczeństwa do realizacji właściwych postaw obywatelskich, przeciwdziałania zachowaniom patologicznym. W kontekście realizacji celów zrównoważonego rozwoju są to tzw. zrównoważone instytucje społeczne. Istotnym działaniem instytucji naukowych jest odpowiednie zastosowanie kompleksowych mechanizmów reagowania, tak by możliwie najskuteczniej zapewnić bezpieczeństwo, nie pozostawiając zjawisk bez wyjaśnienia. Jeśli taka **bezzadanie służb społecznych** dałaby się stwierdzić, wówczas odslaniane są uwarunkowania **bezsilności instytucji państwa i niski stopień odpowiedzialności postaw społecznych**.

KONKLUZJE: BEZPIECZEŃSTWO JAKO WYNIK CYFROWEJ KONTROLI SPOŁECZNEJ

Taksonomia Blooma, jak również metodologia SAMR i działanie Policji pozwoliły rozbudować wartość badawczą bezpieczeństwa⁴⁵. Zrównoważone bezpieczeństwo jest konsekwencją zastosowania nowoczesnych technologii

rejestracji danych i odnosi się do procesów digitalizacyjnych zjawisk społecznych, czyniąc z nich materiał archiwizacji i analizy socjologicznej, jeśli regulacje prawa na to zezwalają. Praca Policji poddana zastosowaniu technologii komunikacyjno-analitycznych jest profesją zawodową zorientowaną na praktyczne wyjaśnianie problemów społecznych wynikających z zachodzących zmian społecznych, poddawanych coraz bardziej procesom cyfryzacji i archiwizacji zdigitalizowanych danych, rejestrowanych zjawisk społecznych. Tak realizowana praca Policji musi odbywać się w sieciowej współpracy z odpowiednimi służbami posiadającymi narzędzia prawne do skutecznego wyjaśniania i rozwiązywania problemów społecznych. Policja poprzez mechanizm kontroli społecznej (wywiadowczej, śledczej, kryminalnej) musi jednak w kontekście zrównoważonego rozwoju stosować systematykę zasad etyczno-społecznych podkreślających znaczenie: praw człowieka, sprawiedliwości społecznej potrzeb i szans, odpowiedzialności społecznej, a także etyki administracji danymi. Zadaniem zrównoważonej pracy Policji, w tym policyjnych wywiadców, jest **umiejętne wykorzystywanie narzędzi cyfrowych w celach komunikacyjnych**, by skutecznie dokonywać analizy zaistniałych zjawisk społecznych przy komunikacyjnej współpracy odpowiednich służb w celach zapewnienia bezpieczeństwa publicznego. Cyfrowe państwo identyfikuje dane, archiwizuje je i świadczy pomoc jednostkom zmarginalizowanym: resocjalizuje je, reintegruje bądź readaptuje. W badanym przypadku instytucją gromadzącą dane było Centrum Bezpieczeństwa Dworców Kolejowych z siedzibą w Warszawie. Wobec takich uwarunkowań uzyskanie wiedzy przez jednostki Policji wymaga nie tylko odpowiednich technologii cyfrowych, ale także **socjalizacji personelu do korzystania z narzędzi komunikacyjnych oraz interpretacji norm prawnych regulujących bezpieczne administrowanie danymi osobowymi, w tym ich udostępnianie (RODO)**. To jest przedmiot badań *digitale Sozialethik*. Bezpieczeństwo w obszarach zagrożonych występowaniem ryzyka zwiększy się, jeśli zostaną upowszechnione odpowiedzialne postawy wobec skrajnych zjawisk związanych z marginalizacją społeczną i wykluczeniem społecznym. W wyniku cyfryzacji życia społecznego wzrasta **przejrzystość organizacji struktur społecznych**, zwiększa się obiektywizacja zjawisk społecznych i stopień ich wyjaśniania. W wyniku realizacji celów zrównoważonego rozwoju wzrasta powszechność użycia cyfrowych technologii, z czego wciąż w niewielkim stopniu zdają sobie sprawę aktorzy życia społecznego.

¹ Ł. Świerczewski, Ł. Kacprowicz, *Programy prewencyjne realizowane przez Policję w obszarze bezpieczeństwa publicznego*, „Przegląd Policyjny” 2021, nr 2(142), s. 186–206.

² A. Turner, M.W. Zieliński, *Zainteresowanie opinii publicznej tematyką inwigilacji, prywatności i ochrony danych. Google big data w socjologii porównawczej*, „Przegląd Socjologiczny” 2021, nr 2(70), s. 150.

³ K. Frysztacki, *Socjologia problemów społecznych*, Warszawa 2009, s. 40–52; Eurostat, *Sustainable development in the European Union. Overview of progress towards the SDGs in an EU context*, European Union 2021.

⁴ K. Horosewicz, *Nieletni jako poufne osobowe źródła informacji polskiej Policji*, cz. 2, „Przegląd Policyjny” 2021, nr 2(142), s. 126–140.

MONITORING WIZYJNY – ANALIZA SOCJOLOGICZNA

- ⁵ M. Czechowska-Bieluga, *Motywacja osiągnąć a gotowość do zmiany pracowników socjalnych*, „Praca Socjalna” 2021, nr 3(36), s. 79–80.
- ⁶ J.R. Romaniuk, K.J. Farkas, *Współczesne wyzwania pracy socjalnej w Ohio, USA*, „Praca Socjalna” 2019, nr 2(35), s. 8–9.
- ⁷ Die Bundesregierung, Bundesministerium für Wirtschaft und Energie, *Strategie Intelligente Vernetzung*, Berlin 2015.
- ⁸ P. Sztompka, *Socjologia zmian społecznych*, Kraków 2005, s. 237.
- ⁹ Ł. Marczak, *Koncepcja i przykład pomocy asystenckiej jako formy wsparcia w readaptacji społecznej więźniów w kontekście działalności parafii rzymskokatolickiej*, „Praca Socjalna” 2000, nr 6(35), s. 117–134; A. Nowak, *Jaki stan środowiska naturalnego zostawimy przyszłym pokoleniom? Przegląd przyczyn obecnego kryzysu ekologicznego i pojęcie ekokryminologii*, „Przeгляд Policyjny” 2020, nr 2(138), s. 173–186.
- ¹⁰ Global Reporting Initiative, United Global Compact, *World Business Council for Sustainable Development*, 2019, s. 26.
- ¹¹ J. Warzecha, *Spoleczna rola pracownika socjalnego: jej kształtowanie i odgrywanie w perspektywie dramaturgicznej Ervinga Goffmana*, „Zeszyty Pracy Socjalnej” 2020, z. 4(25), s. 245–246.
- ¹² P. Rydzewski, *Teoria kontroli społecznej jako jednak z teorii dewiacji*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1989, z. 4, s. 313–326.
- ¹³ M. Ordysińska, *Aspekty prawne funkcjonowania systemów monitoringu wizyjnego w Polsce*, cz. I, „Systemy Alarmowe” 2006, nr 4; G. Matuszak, *Monitoring wizyjny – ujęcie prawne i technologiczne, Współczesność i perspektywy*, „Zeszyty Naukowe SGSP” 2020, nr 73/1, s. 293–315.
- ¹⁴ A. Mohammed Mahmoud, *Role of CCTV Camera Security Project on the Sustainability of Tourism Industry in Zanzibar: A Case of Old Stone Town, Urban West Region, Zanzibar*, „Current Journal of Applied Science and Technology” 2019, vol. 35, issue 1, s. 1–15.
- ¹⁵ J. Wróbel, P. Podsiedlik, *Monitoring wizyjny – cz. III. Aspekty prawne, Zakład Prawniczy i Ruchu Drogowego*, Katowice 2017, s. 11.
- ¹⁶ M. Goettel, *Prawo cywilne w świetle doświadczeń dydaktycznych i badawczych Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie*, „Przeгляд Policyjny” 2021 – numer specjalny, tom 1, s. 15–30.
- ¹⁷ R. Wasiak, *Kryminalistyczno-prawna problematyka wprowadzenia do użytku nasobnych kamer video w Policji – w ujęciu porównawczym*, Rozprawa doktorska, Instytut Prawa Karnego, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski.
- ¹⁸ M. Wagner, F. Wohlgemuth, Ch. Neff, A. Schlabit, *Initiative Transparente Zivilgesellschaft. Das Logo des freiwilligen Mindeststandards für Transparenz*, „Soziale Arbeit” 2021, nr 9(70), s. 344–349.
- ¹⁹ J. Kabzińska, M. Szafrńska, *Zasady ewaluacji skuteczności monitoringu wizyjnego*, „Przeгляд Policyjny” 2018, nr 4(132), s. 158–160.
- ²⁰ H. Kaszyński, *Kierunki oraz zasady zaangażowania badawczo-aplikacyjnego klinicznej socjologii i pracy socjalnej*, „Praca Socjalna” 2021, nr 1(36), s. 79–95.
- ²¹ L. Miś, *Wideomonitoring komunikacji ćwierć wieku później. Rozwój Video Home Training/Video Interaction Guidance w pracy socjalnej, psychologii, pedagogice i medycynie*, „Zeszyty Pracy Socjalnej” 2019, z. 4(24), s. 283–296.
- ²² J. Kabzińska, M. Szafrńska, *Zasady ewaluacji skuteczności monitoringu wizyjnego*, „Przeгляд Policyjny” 2018, nr 4(132), s. 172.
- ²³ D.R. Krathwohl, *A Revision of Bloom's Taxonomy: An Overview, „Theory Into Practice”* 2002, nr 4(41), s. 212–218; M. Urbaś, *Cyfrowa taksonomia Blooma*. w: *CENne. Inspiracje Metodyczne, tom III*, red. E. Furche, Centrum Edukacji Nauczycieli, Gdańsk 2020, s. 12–13.
- ²⁴ K. Białożył, *Streetworking jako metoda działania pracownika socjalnego*, „Roczniki Teologiczne” 2014, LXI, z. 1, s. 217–225.
- ²⁵ M. Urbaś, *Cyfrowa taksonomia Blooma*, w: *CENne. Inspiracje Metodyczne, tom III*, red. E. Furche, Centrum Edukacji Nauczycieli, Gdańsk 2020, s. 13.
- ²⁶ J. Kabzińska, M. Szafrńska, *Zasady ewaluacji skuteczności monitoringu wizyjnego*, „Przeгляд Policyjny” 2018, nr 4(132), s. 158–160.
- ²⁷ R. Maciejczyk, *Bezpieczeństwo jako wartość badawcza w systemie nauki nad potrzebami procesu wykrywania sprawców czynów zabronionych*, „Kwartalnik Policyjny” 2022, nr 2, s. 41.
- ²⁸ S. Staub-Bernasconi, *Soziale Arbeit und soziale Probleme. Eine disziplin- und professionsbezogene Bestimmung*, w: *Grundriss Soziale Arbeit. Einführendes Handbuch*, Opladen, red. W. Thole, Leske + Budrich 2002, s. 249.
- ²⁹ Tamże, s. 250.
- ³⁰ Tamże, s. 245–258.
- ³¹ J. Noack Napoles, *Soziale Arbeit nach Corona – Skizze eines eudaïmogenischen Paradigmenwandels*, w: J. Kniffki, R. Lutz, J. Steinhilber (red.), *Corona, Gesellschaft und Soziale Arbeit*, Beltz Juventa, Wienheim Basel 2021, s. 279–280.
- ³² R. Maciejczyk, *Bezpieczeństwo jako wartość badawcza w systemie nauki nad potrzebami procesu wykrywania sprawców czynów zabronionych*, „Kwartalnik Policyjny” 2022, nr 2, s. 40.
- ³³ H. Kaszyński, *Kierunki oraz zasady zaangażowania badawczo-aplikacyjnego klinicznej socjologii i pracy socjalnej*, „Praca Socjalna” 2021, nr 1(36), s. 79–80.
- ³⁴ K. Frysztacki, *Socjologia problemów społecznych*, Warszawa 2009, s. 126–127.
- ³⁵ J. Szymczyk, *Immanentny i instrumentalny aspekt dobra wspólnego*, „Roczniki Nauk Społecznych” 1998, XXVI, z. 1, s. 157–170.
- ³⁶ Ł. Marczak, *Zasada zrównoważonego rozwoju. Perspektywa społeczno-etyczna*, Kraków 2021.
- ³⁷ Komisja Europejska, *Wzmocniona ochrona, nowe możliwości – wytyczne Komisji dotyczące bezpośredniego stosowania ogólnego rozporządzenia o ochronie danych od dnia 25 maja 2018 r.*; Dziennik Ustaw RP, *Obwieszczenie Marszałka Sejmu RP w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie danych osobowych*, 2019; *Ustawa o ochronie danych osobowych z 10 maja 2018 r.*; *Urząd Ochrony Danych Osobowych, Wskazówki Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych dotyczące wykorzystywania monitoringu wizyjnego*, 2018.
- ³⁸ P. Sztompka, *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Kraków 2012, s. 341.
- ³⁹ M. Rutkowski, *Praca bez sensu. Wokół koncepcji Davida Graebera w kontekście kondycji i aktualnych wyzwań polskiej pracy socjalnej*, „Praca Socjalna” 2021, nr 3(36), s. 115.
- ⁴⁰ D. Przygoda, *Wybrane zagadnienia bezdomności w aspekcie kryminologicznym*, „Praca Socjalna” 2020, nr 1(35), s. 160–161.
- ⁴¹ P. Sztompka, *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Kraków 2012, s. 334.
- ⁴² P. Sztompka, *Kapitał społeczny. Teoria przestrzeni międzyludzkiej*, Kraków, s. 79–80.
- ⁴³ J. Szmagałski, *Rozwój koncepcji pracy socjalnej na świecie*, Warszawa 2018, s. 241–251.
- ⁴⁴ M. Urbaś, *Cyfrowa taksonomia Blooma*, w: *CENne. Inspiracje Metodyczne, tom III*, red. E. Furche, Centrum Edukacji Nauczycieli, Gdańsk 2020, s. 14.
- ⁴⁵ R. Maciejczyk, *Bezpieczeństwo jako wartość badawcza w systemie nauki nad potrzebami procesu wykrywania sprawców czynów zabronionych*, „Kwartalnik Policyjny” 2022, nr 2, s. 39.

Bibliografia

- Czechowska-Bieluga M., *Motywacja osiągnąć a gotowość do zmiany pracowników socjalnych*, „Praca Socjalna” 2021, nr 3(36).
- Białożył K., *Streetworking jako metoda działania pracownika socjalnego*, „Roczniki Teologiczne” 2014, LXI, z. 1.
- Die Bundesregierung, Bundesministerium für Wirtschaft und Energie, *Strategie Intelligente Vernetzung*, Berlin 2015.
- Duda M., *Bieda i bezrobocie jako przyczyna wykluczenia społecznego, w: Przeciw wykluczeniu społecznemu*, red. M. Duda, B. Gulla, Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2008.
- Dziennik Ustaw RP, *Obwieszczenie Marszałka Sejmu RP w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie danych osobowych*, Warszawa, 30 sierpnia 2019 r.

- Eurostat, *Sustainable development in the European Union. Overview of progress towards the SDGs in an EU context*, European Union 2021.
- Frysztański K., *Socjologia problemów społecznych*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2009.
- Goettel M., *Prawo cywilne w świetle doświadczeń dydaktycznych i badawczych Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie*, „Przegląd Policyjny” 2021 – numer specjalny, tom 1.
- Horosewicz K., *Nieletni jako poufne osobowe źródła informacji polskiej Policji*, cz. 2, „Przegląd Policyjny” 2021, nr 2(142).
- Kabzińska J., Szafrąńska M., *Zasady ewaluacji skuteczności monitoringu wizyjnego*, „Przegląd Policyjny” 2018, nr 4(132).
- Kaszyński H., *Kierunki oraz zasady zaangażowania badawczo-aplikacyjnego klinicznej socjologii i pracy socjalnej*, „Praca Socjalna”, 2021, nr 1(36).
- Komisja Europejska, *Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady. Wzmocniona ochrona, nowe możliwości – wytyczne Komisji dotyczące bezpośredniego stosowania ogólnego rozporządzenia o ochronie danych od dnia 25 maja 2018 r.*, Bruksela 2018.
- Krathwohl D.R., *A Revision of Bloom's Taxonomy: An Overview, "Theory Into Practice"* 2002, nr 4(41).
- Maciejczyk R., *Bezpieczeństwo jako wartość badawcza w systemie nauki nad potrzebami procesu wykrywania sprawców czynów zabronionych*, „Kwartalnik Policyjny” 2022, nr 2.
- Marczak Ł., *Koncepcja i przykład pomocy asystenckiej jako formy wsparcia w readaptacji społecznej więźniów w kontekście działalności parafii rzymskokatolickiej*, „Praca Socjalna” 2020, nr 6(35).
- Marczak Ł., *Zasada zrównoważonego rozwoju. Perspektywa społeczno-etyczna*, Wydawnictwo UPJP2, Kraków 2021.
- Mohammed Mahmoud A., *Role of CCTV Camera Security Project on the Sustainability of Tourism Industry in Zanzibar: A Case of Old Stone Town, Urban West Region, Zanzibar*, *Current Journal of Applied Science and Technology*, vol. 35, issue 1, 2019.
- Matuszak G., *Monitoring wizyjny – ujęcie prawne i technologiczne. Współczesność i perspektywy*, „Zeszyty Naukowe SGSP” 2020, nr 73/1.
- Miś L., *Wideomonitoring komunikacji ćwierć wieku później. Rozwój Video Home Training/Video Interaction Guidance w pracy socjalnej, psychologii, pedagogice i medycynie*, „Zeszyty Pracy Socjalnej” 2019, z. 4(24).
- Noack Napoles J., *Soziale Arbeit nach Corona – Skizze eines eudaimogenetischen Paradigmenwandels*, w: *Corona, Gesellschaft und Soziale Arbeit*, red. J. Kniffki, R. Lutz, J. Steinhaußen, (s. 276–289), Wienheim Basel: Beltz Juventa 2021.
- Nowak A., *Jaki stan środowiska naturalnego zostawimy przyszłym pokoleniom? Przegląd przyczyn obecnego kryzysu ekologicznego i pojęcie ekokryminologii*, „Przegląd Policyjny” 2020, nr 2(138).
- Ordysińska M., *Aspekty prawne funkcjonowania systemów monitoringu wizyjnego w Polsce*, cz. I, „Systemy Alarmowe” 2006, nr 4.
- Przygoda D., *Wybrane zagadnienia bezdomności w aspekcie kryminologicznym*, „Praca Socjalna” 2020, nr 1(35).
- Romaniuk J.R., Farkas K.J., *Współczesne wyzwania pracy socjalnej w Ohio, USA*, „Praca Socjalna” 2019, nr 2(35).
- Rutkowski M., *Praca bez sensu. Wokół koncepcji Davida Graebera w kontekście kondycji i aktualnych wyzwań polskiej pracy socjalnej*, „Praca Socjalna” 2021, nr 3(36).
- Rydzewski P., *Teoria kontroli społecznej jako jednak z teorii dewiacji*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1989, z. 4.
- Staub-Bernasconi, S., *Soziale Arbeit und soziale Probleme. Eine disziplin- und professionsbezogene Bestimmung*, w: *Grundriss Soziale Arbeit. Einführendes Handbuch*, Opladen, red. W. Thole, Leske + Budrich 2002.
- Szmagałski J., *Rozwój koncepcji pracy socjalnej na świecie*, Difin, Warszawa 2018.
- Sztompka P., *Kapitał społeczny. Teoria przestrzeni międzyludzkiej*, Wydawnictwo Znak, Kraków 2016.
- Sztompka P., *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Wydawnictwo Znak, Kraków 2012.
- Sztompka P., *Socjologia zmian społecznych*, Wydawnictwo Znak, Kraków 2005.
- Szymczyk J., *Immanentny i instrumentalny aspekt dobra wspólnego*, „Roczniki Nauk Społecznych” 1998, XXVI, z. 1.
- Świerczewski Ł., Kacprowicz Ł., *Programy prewencyjne realizowane przez policję w obszarze bezpieczeństwa publicznego*, „Przegląd Policyjny” 2021, nr 2(142).
- Turner A., Zieliński M.W., *Zainteresowanie opinii publicznej tematyką inwigilacji, prywatności i ochrony danych. Google big data w socjologii porównawczej*, „Przegląd Socjologiczny” 2021, nr 2(70).
- Urbaś M., *Cyfrowa taksonomia Blooma*, w: *CENne. Inspiracje Metodyczne, tom III*, red. E. Furche, Centrum Edukacji Nauczycieli, Gdańsk 2020.
- Urząd Ochrony Danych Osobowych, *Wskazówki Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych dotyczące wykorzystywania monitoringu wizyjnego*, czerwiec 2018.
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).
- Wagner M., Wohlgenuth F., Neff Ch., Schlabitz A., *Initiative Transparente Zivilgesellschaft. Das Logo des freiwilligen Mindeststandards für Transparenz*, „Soziale Arbeit” 2021, nr 9(70).
- Warzecha J., *Społeczna rola pracownika socjalnego: jej kształtowanie i odgrywanie w perspektywie dramaturgicznej Ervinga Goffmana*, „Zeszyty Pracy Socjalnej” 2020, z. 4(25).
- Wasiak R., *Kryminalistyczno-prawna problematyka wprowadzenia do użytku nasobnych kamer video w Policji – w ujęciu porównawczym*, Rozprawa doktorska, Instytut Prawa Karnego, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski.
- Wróbel J., Podsiedlik P., *Monitoring wizyjny – cz. III. Aspekty prawne*, Zakład Prewencji i Ruchu Drogowego, Katowice 2017.

Słowa kluczowe: praca socjalna, Policja, monitoring wizyjny, CCTV, *quality education*, zasada zrównoważonego rozwoju, *Nachhaltigkeitsprinzip*

Keywords: social work, police, video surveillance, CCTV, *quality education*, the principle of sustainable development, *Nachhaltigkeitsprinzip*

Summary

Safety and explaining social problems with the use of visual monitoring in the perspective of the application of Benjamin Bloom's taxonomy

The aim of the article is to present Benjamin Bloom's taxonomy as a method of cooperation between social institutions and the police. In the following areas of achieving the goals: cognitive, affective and psychomotor, in cooperation with the police intelligence department, a case study of a social phenomenon occurring on the platform of the Warszawa Wschodnia railway station is analyzed. In the implementation of the sustainable development goals, the result of the article is an explanation of the work of the police aimed at analyzing the collected data using the technology of video monitoring CCTV. Data processing, their identification and access to them as a result of networked cooperation of state institutions are components of public space security. The deliberate data archiving established by law is a methodology that justifies the application of the principle of sustainable development, well known in German-speaking countries (*Nachhaltigkeitsprinzip*).

Thumaczenie: Łukasz Marczak